

BARÁNOV, Anatolij / DOBROVOL'SKIJ, Dmitrij (2009): *Aspectos teóricos da fraseoloxía*, Santiago de Compostela: Centro Ramón Piñeiro para a Investigación en Humanidades – Xunta de Galicia, 644 p.

L'original rus d'aquest treball va aparèixer l'any 2008 a Moscou i la versió gallega és la primera traducció a un idioma estranger. El text d'aquesta versió es pot consultar per internet a l'adreça de (http://www.cirp.es/pub/docs/cfg/aspectos_teoricos_fraseoloxia.pdf). Abans de res, cal felicitar l'equip editor per la rapidesa de la publicació i la qualitat de la traducció. Els col·laboradors del *Centro Ramón Piñeiro* ja havien publicat altres obres importants d'un autor rus en la col·lecció de la *Biblioteca fraseològica* (V. Mokienko: *As imaxes da lingua rusa* i *Fraseoloxía eslava*) que, un cop esgotades les edicions en paper, es poden consultar a la pàgina web del centre (www.cirp.es). El *Centro Ramón Piñeiro para a Investigación en Humanidades* i els seus *Cadernos de Fraseoloxía Galega (CFG)* al llarg dels anys han esdevingut una de les referències més importants per a les recerques fraseològiques a la Península Ibèrica. En *Aspectos teóricos da fraseoloxía* —mencionat a continuació com «el manual», «el llibre», «l'obra»— Baránov i Dobrovol'skij desenvolupen alguns temes nous i també reprenen i revisen la seva

Estudis Romànics [Institut d'Estudis Catalans], Vol. 33 (2011), p. 381-487

opinió sobre qüestions prèviament analitzades en la seva àmplia producció fraseològica i fraseogràfica. Entre les obres recentment publicades i presentades també en el llibre que ressenyo, cal destacar el *Словарь-тезаурус современной русской идиоматики* (Diccionari-tresor de la idiomàtica russa actual, Moscou 2007) i el *Фразеологический объяснительный словарь русского языка* (Diccionari fraseològic explicatiu de la llengua russa, Moscou 2009), dels quals els dos autors eren els redactors científics. Sense entrar en més detalls bibliogràfics menciono que a la pàgina 334 del número 8 de *CFG* es pot llegir una ressenya de la publicació de Dobrovól'skij i Elizabeth Piirainen *Figurative Language: Cross-cultural and Cross-linguistic Perspectives*. Per a més informació, vegeu la rica bibliografia citada al final del manual que presento (559-587).

L'obra de Baránov i Dobrovól'skij, editada en traducció gallega i precedida per una breu introducció a la problemàtica (11-25), està dividida en quatre parts, cada una de les quals té diversos capítols —en total onze— subdividits en diferents apartats. La primera part del manual ofereix un repàs de les categories bàsiques de la fraseologia; en la segona els autors tracten les característiques semàntiques i sintàctiques dels fraseologismes; en la tercera part es presenten els principis de la descripció fraseològica als diccionaris, i la quarta està dedicada al funcionament de les unitats fraseològiques en diferents tipus del discurs. Per conèixer de més a prop el contingut de les quatre parts esmentades es pot consultar el breu resum a les pàgines 23-25 i les conclusions al final del llibre (551-554). L'orientació en el manual està facilitada per un índex de matèries (619-637) força detallat i un «Índex» succint (9-10) que no enumera tots els subtítols. Per exemple el tema de l'apartat 2.4. (81) està redactat en vuit punts, els títols dels quals —termes que corresponen a la classificació de les fórmules de parla— no estan indicats en l'Índex.

La professora Kamilla Tutáeva, de la Universitat de Kazan (Rússia), col·laboradora de la Universitat de Granada, el mateix 2008 va publicar una ressenya en castellà sobre l'original rus de l'obra en el volum 10 de la revista *Language Design*. Aquest article es pot consultar també en la xarxa (http://elies.rediris.es/Language_Design/LD10/review-Baranov.pdf) i penso que la seva existència —i el fet que s'estiguin preparant altres ressenyes— em permet dedicar-me a comentar aquí només algunes qüestions, essencialment problemes relacionats amb la fraseografia i la fraseologia comparada, sense intentar donar una valoració global de les afirmacions dels dos reconeguts fraseòlegs. Començaré amb una observació sobre el títol de la versió gallega. L'original porta per títol *Aspekty teorii frazeologii*, que literalment vol dir *Aspectes de la teoria de la fraseologia*, o millor —tal com apareix en la ressenya mencionada—, *Aspectes de la teoria fraseològica* que al meu entendre no és el mateix que *Aspectes teòrics de la fraseologia*. Es tracta, doncs, d'un manual de teoria fraseològica i per això no és estrany que els autors hi tornin a analitzar alguns problemes bàsics, com ara la definició del concepte mateix de fraseologisme, i que en presentin una classificació. En l'apartat introductori del «Capítol 1 (A idiomaticidade e o conceito de unidade fraseològica)» —que, com s'explica en la nota 22, és una versió «substancialment precisada i ampliada» d'un article dels dos autors, publicat l'any 1996— se'ns recorda que els trets fonamentals per a la definició de *fraseologisme* són el seu caràcter pluriverbal, la seva fixació i idiomaticitat. A propòsit de la dicotomia monoverbalitat – pluriverbalitat, podem llegir una observació interessant per a la fraseologia comparada: la *pluriverbalitat*, sembla ser l'únic concepte relativament operatiu per a la definició, però la tradició ortogràfica exerceix una influència important en la consideració d'una unitat com a combinació de paraules o paraules independents. Per exemple, es pot constatar que la darrera reforma ortogràfica alemanya va contribuir a un augment considerable de la quantitat de fraseologismes, ja que moltes formacions considerades fins ara mots compostos actualment s'escriuen separats. Es menciona també el cas del xinès, en el qual les categories de «paraula» i «morfema» pràcticament coincideixen (29-30). Es pot afegir que en les llengües aglutinants com l'hongarès a la majoria de les locucions preposicionals catalanes els corresponen noms declinats i no pas combinacions de paraules.

A continuació s'analitza la categoria de la idiomaticitat i els seus tres components bàsics: reinterpretació, opacitat i complexitat de la manera de referir-se a l'objecte denotat (cf. les definicions respectives a les pàgines 31-32). Pel que fa a la fixació, entre d'altres coses llegim que «dins de la lingüística sembla impossible revelar amb seguretat les veritables causes de la formació de girs fixos. En la majoria

dels casos els motius de fixació tenen un caràcter extralingüístic. En aquest sentit pot ser rellevant la importància cultural del text-font. [...] Tot i això, moltes de les causes de la “usualització” segueixen sent totalment desconegudes.»¹ Segons els autors, la idiomàticitat i la fixació no estan directament relacionades una amb l'altra, el tret comú que les uneix és la categoria d'irregularitat en la qual es poden incloure tots els factors d'ambdues (58-59). Basant-se en les característiques exposades, Baránov i Dobrovól'skij distingeixen dins del grup dels fraseologismes unes formacions superiors a la paraula que es caracteritzen per un alt grau d'idiomàticitat i fixació i que —formant part central del sistema fraseològic de la llengua— tenen el més alt grau d'irregularitat. A continuació i al llarg de tota l'obra s'examinen aquestes combinacions. El que trobo sorprenent és que els dos fraseòlegs experimentats hagin decidit trencar amb una tradició terminològica de decenniis denominant aquestes expressions idiomàtiques amb un nom que fins ara es feia servir com a terme general: «unitat fraseològica» (UF).

El «Capítol 2» ens proposa una classificació dels fraseologismes agrupats en les següents categories principals i definits a continuació (69-80): les unitats fraseològiques enteses com s'acaba de mencionar, les col·locacions, els proverbis, els fraseologismes gramaticals i els sintàctics. Les “paraules alades” (les frases cèlebres), segons els autors, parcialment s'integren en la classe d'UFs (en el llibre abreviades com a UUFF) i en la classe de proverbis que apareixen mencionats també com la «classe dos dits e proverbios». Dins del grup de les UFes es distingeixen les fórmules de parla (81-98) que, tal com observa Kamilla Tutáeva en la seva ressenya, abans eren poc considerades en les classificacions russes. En la introducció que precedeix l'obra es pot llegir la següent afirmació sobre la classificació proposada al manual: «La classificació [...] no està ben bé fonamentada teòricament, però és comprensible de manera intuïtiva i s'empra en la pràctica dels treballs fraseològics i lexicogràfics. [...] Una de les tasques del llibre és presentar arguments que justifiquin i expliquin aquests grups evidents per a la intuïció.» (12). Trobo saludables els intents d'apropar la visió dels no especialistes i la dels especialistes, però al meu parer aquesta proposta no permet la distinció clara de les expressions idiomàtiques, anomenades pels autors UFes, d'altres tipus de fraseologismes. Per cert, ells mateixos ho diuen: «És evident que [...] existeixen casos de transició en els quals és difícil prendre una decisió final i determinar si tals expressions s'han d'incloure o no en el grup de les expressions idiomàtiques.» (68). Em temo que aquests casos de transició siguin massa nombrosos. Sense anar més lluny, tenim les comparacions, una part de les quals («blanc com la neu, dolç com la mel», etc.) —segons les indicacions que precedeixen l'afirmació citada— no s'inclouen en el grup de les UFes (67), malgrat que comparances similars sovint s'empren en sentit concret i figurat a la vegada en el discurs, tal com ho fa J. Moncada referint-se a una estàtua de marbre: «Finalment la bòfia aconseguí de restablir l'ordre amb crits de “Policia, policia!” i amb uns quants trets a l'aire, un dels quals —ai!— tornà a trencar el nas del pròcer torrellobí, que, fred com el marbre, contemplava la batussa des del pedestal».²

La segona part del llibre, dedicada a la semàntica i la sintaxi dels fraseologismes, que ocupa dues-centes cinquanta pàgines (99-348), mereixeria per si sola una presentació acurada. Malauradament aquí només puc comentar-ne alguns aspectes. La descripció de la forma interna dels fraseologismes i la modelació cognitiva del significat real de l'expressió idiomàtica hi constitueixen el tema central. La seva lectura pot resultar força difícil per als no iniciats en temes de semàntica. Amb certa dosi d'escepticisme vers les explicacions de caire cognitiu, hom es podria preguntar si és oportú un raonament tan complicat, per exemple, en el cas d'un europeisme fraseològic com és la combinació *bielaia vorona* ‘corb blanc’. (Vegeu l'extensa anàlisi de les pàgines 238-241). Se sap que aquest fraseologisme, present ja en la mitologia grega, fou emprat també en una obra de Juvenal. Es tracta, doncs, d'una combinació de paraules manllevada ja feta i, al meu parer, hauria calgut assenyalar aquest fet, tal com es va fer a

1. 54. N. B. Al llarg de la present ressenya tradueixo al català els fragments citats de la versió gallega. A vegades entre cometes reproduïxo termes de l'original, desconeguts, però comprensibles en català. Si els menciono, transcriu els exemples russos amb l'ajut de l'alfabet català.

2. Moncada, Jesús (1992) *La galeria de les estàtues*, Barcelona: Edicions de la Magrana, “Les ales esteses” núm. 49, 406.

propòsit del fraseologisme *vernemsia k naxim baranam* ‘tornem als nostres xais’, calcat del francès (38). Vegeu també les explicacions sobre l’adaptació de l’expressió anglesa *put all one’s eggs into one basket* a les pàgines 254-255 i la nota 164. Crec que en casos similars l’important és constatar que, un cop aquests préstecs s’hagin naturalitzat en diferents idiomes, poden desenvolupar-hi significats inexistent en la llengua d’origen. Al manual podem llegir una observació força interessant al respecte. En una primera aproximació el significat de la unitat *bielaia vorona* hi és definit com a ‘persona de comportament/característiques poc habituals’. Continuant podem llegir el que segueix: «El significat d’aquesta UF es pot descriure de la manera següent: ‘persona que es distingeix de la resta dels membres d’una comunitat per algunes característiques importants per a una determinada situació en la qual el mateix fet de ser diferent és percebut d’una manera negativa per aquesta comunitat [...]’. És interessant que el potencial d’aquesta imatge influeixi de manera distinta en el significat real en diversos idiomes. Així, la UF en alemany *ein weiser Rabe*, lit. ‘un corb blanc’, significa ‘entitat que es troba molt rarament, sigui un objecte o una persona’. La idea d’una actitud negativa respecte a aquesta entitat aquí no apareix. Resulta també curiós el fet que aquesta [idea] tampoc es deixa modelar d’una manera cognitiva [...]. Aquesta darrera [la modelació cognitiva] reflecteix únicament la semàntica de la diferència d’una entitat respecte als seus semblants.» (237, 238).³ L’anàlisi escaient del significat de la forma russa i alemanya esmentades crida l’atenció sobre un fet important sovint oblidat als diccionaris bilingües: fraseologismes com l’alemany *weisser Rabe*, l’anglès *white crow*, el neerlandès *witte raaf*, el francès *merle blanc*, el castellà *mirlo blanco*, el polonès *biały kruk*, l’hongarès *fehér holló*, etc., malgrat que les coincidències formals no siguin equivalents plens, poden tenir accepcions divergents, particulars. A títol d’exemple menciono que la unitat polonesa *biały kruk* ‘corb blanc’ pot referir-se a una persona o a una cosa atípica, però més sovint designa ‘un rar exemplar de llibre, de publicació’.

Durant molt de temps la fraseologia es considerava com un dels màxims exponents de la peculiaritat d’una llengua: s’afirmava que locucions i frases fetes, proverbis, etc., representaven «unitats nacionals específiques de la llengua que acumulen el potencial cultural d’un poble» (443), la famosa «saviesa popular». El «Capítol 5» del manual està dedicat a l’examen del suposat caràcter nacional-cultural de la fraseologia i a les diferències conceptuals fixades en la fraseologia de les llengües. Els autors distingeixen entre enfocament comparatiu (l’especificitat nacional-cultural entesa com un fenomen d’una llengua concreta respecte a una altra) i l’enfocament introspectiu, és a dir, les idees que tenen els parlants sobre el caràcter nacional de certes unitats de la seva llengua sense establir comparacions amb altres idiomes (262). Aquest darrer aspecte poc estudiat es presenta al llibre a base de dos experiments realitzats per Dobrovol’skij amb l’ajut d’alumnes de la Universitat de Saarbrücken en un curs dedicat a la fraseologia alemanya (266-270).

A propòsit del fragment que parla de les «UFs marcades nacionalment en el text» volia comentar una qüestió terminològica. Al final de l’apartat es pot llegir que en el diccionari que els autors presenten les UF’s marcades nacionalment porten la marca estilística «*narodn*», abreviació que va ser traduïda com a «popular» (277). Cf. també l’explicació corresponent al quadre 1. del *Capítol 11* (548-549).⁴ Crec que hauria estat millor trobar altres denominacions per a la versió gallega, ja que el terme «popular» i els seus equivalents en altres idiomes s’empren amb matisos diferents. Per exemple la marca *pop.* (*populaire*) als diccionaris francesos és més aviat negativa: es refereix a un llenguatge poc culte —mencionat en el manual com a *prost* «de fala simple» (547), mentre que l’equivalent hongarès de «popular» (*népies*) s’interpreta com a ‘tradicional, del poble’ i serveix per a recalcar els valors de la llengua dels pagesos.

El «Capítol 6» està dedicat a l’examen del comportament sintàctic dels fraseologismes, el qual segons Baránov i Dobrovol’skij depèn en gran mesura de la semàntica de les unitats. En la primera part

3. Les paraules explicatives que apareixen entre claudàtors les he afegides jo. – K. M. En la cita —igual que en tota la ressenya— reproduïxo la denominació unitat fraseològica abreviada com a UF, encara que, tal com ho he explicat més amunt, trobo poc encertat l’ús d’aquest terme en un sentit restringit.

4. NB. La marca *folk poet* a la pàgina 534 de la traducció es menciona com a «popular-poètic».

del capítol tenim una descripció detallada de les formes de la negació en les UFs, vàlida no sols per al rus. El fenomen presentat en la segona part, la «passivació» de les UFs, per contra, no es manifesta amb la mateixa força en totes les llengües europees. Els autors citen exemples de l'anglès i de l'alemany, on aquesta possibilitat és més freqüent que en rus, i s'hi podria afegir també el cas de l'hongarès, on aquest fenomen és pràcticament inexistent en la fraseologia. Malgrat tot, l'anàlisi d'aquest fenomen, i més encara la de la negació en les UFs, pot resultar molt útil també per a la fraseodidàctica i la fraseografia. Aquest darrer —les UFs i el diccionari— és el tema central de la tercera part del manual, però abans de parlar-ne voldria referir-me breument a una afirmació que apareix en la part introductòria de l'obra. Hi podem llegir el que segueix: «En l'actualitat el centre de les investigacions sobre fraseologia es va desplaçant des de Rússia (més exactament, la URSS) cap a l'Europa Occidental, mentre que als Estats Units la fraseologia segueix sent una disciplina bastant exòtica. [...] Sorpren que tradicionalment la lingüística anglosaxona no hagi prestat la deguda atenció a la fraseologia i que encara ara continuï sense fer-ho» (21-22). En la lingüística de la Península Ibèrica és ben visible que les recerques sobre fraseologia guanyen cada vegada més terreny i més prestigi. Per contra, trobo que pel que fa a la fraseografia —al tractament de les UFs als diccionaris i a la redacció de diccionaris fraseològics, monolingües i bilingües—, Rússia és encara la capdavantera indiscutible i els seus nous diccionaris poden servir d'inspiració per als lexicògrafs d'altres països.

El «Capítol 7» descriu els fonaments teòrics de la redacció del «diccionari-tresor» de la idiomàtica russa actual, una novetat absoluta en la seva categoria. Aquest capítol també mereixeria una presentació individual acurada, però aquesta vegada tinc una bona excusa per fugir d'estudi: en un dels darrers números de *CFG* ho fa el mateix Dmitrij Dobrovól'skij en un article que porta el títol de «Tesouro de fraseologia como problema semântico e lexicográfico» (*CFG*, 8, 2006, 45-94), que es pot llegir també a internet (www.cirp.es). Es tracta d'un escrit que il·lustra, fins i tot amb més exemples que el llibre ressenyat, la classificació ideogràfica proposada pel diccionari. Amb l'ajut de l'examen dels conceptes 'començament' i 'final' en la idiomàtica russa, l'apartat 7.4 del manual presenta una de les possibilitats d'aprofitar els materials del diccionari-tresor per a realitzar diverses recerques.

El «Capítol 8» dona a conèixer els principis de redacció d'un nou diccionari fraseològic monolingüe, encara en fase d'elaboració durant la redacció del manual que ressenyem. Els autors es refereixen a aquest projecte com a *Diccionari fraseològic rus*, i el citen segons el títol original rus, abreviat com a *RFS*. L'obra va ser editada el 2009 a Moscou amb el títol de *Фразеологический объяснительный словарь русского языка (Diccionari fraseològic explicatiu de la llengua russa)*. Aquest diccionari, juntament amb el mencionat diccionari-tresor, que en molts aspectes va servir com a model per als redactors, s'adreça més aviat a especialistes. Per convèncer-nos-en, basta consultar l'entrada *soiti s uma* [*baixar de ment* 'perdre l'enteniment; delirar'], reproduïda en companyia d'una forma sinonímica a les pàgines 421-429. Per als usuaris no especialistes s'editaran versions amb descripcions menys detallades, però redactades segons els mateixos principis. (Cf. els exemples citats a les pàgines 435-444 del *Diccionari monolingüe de la idiomàtica russa actual* en curs de redacció encara el 2008).

La creació d'aquest nou diccionari fraseològic rus ha estat, segons els autors, un dels objectius prioritaris de la lingüística russa (418). Aquesta finalitat es justifica pel fet que «la fraseologia pertany, sens dubte, a una de les àrees de la llengua russa que es desenvolupa més dinàmicament. Això es manifesta tant en els canvis en el conjunt de les UFs que s'utilitzen de manera activa com en les manipulacions creatives de la idiomàtica, àmpliament difoses no sols en textos literaris i periodístics, sinó també en la parla col·loquial quotidiana» (409). Estic convençut que aquesta afirmació és vàlida per a moltes altres llengües europees i en conseqüència —com es pot llegir més endavant— el problema de la variabilitat de la forma de les UFs és una de les qüestions més importants en l'àmbit de la fraseologia actual (434). Segons Baránov i Dobrovól'skij, el nou diccionari fraseològic ha de distingir-se dels existents almenys pels següents paràmetres: 1) pel corpus dels exemples utilitzats; 2) per l'àmbit de la descripció; 3) pels mètodes de la definició dels significats de les UFs; i 4) pel sistema de marques estilístiques. Vegeu al respecte la pàg. 418 i següents, on es descriuen amb més detall els principis de redacció assenyalats als punts 1-3. Pel que fa al punt 4, tot el «Capítol 11» de l'obra està dedicat a les característiques

discursives, estilístiques i temporals de les UFs que haurien de ser assenyalades pels diccionaris. Els autors afirmen que un dels problemes més seriosos de la fraseologia actual és la diferenciació estilística de les UFs (533). Penso que faria un gran servei a la lexicografia catalana aplicar als diccionaris d'aquesta llengua les exigències especificades als capítols 8 i 11 per al tractament dels fraseologismes.

La part final del llibre, que comprèn els capítols 9-11, està dedicada a l'examen del comportament discursiu de les UFs. Els autors consideren que una de les direccions que té més perspectives en la investigació de la semàntica i de la pragmàtica dels fraseologismes és justament l'anàlisi del discurs concret. En el «Capítol 9», que tracta la problemàtica de la semàntica de les UFs i la intenció comunicativa, podem conèixer-ne dos exemples concrets: un dels apartats analitza el paper de la metàfora en l'organització dels textos del discurs de conciliació, i l'altre, les propietats discursives de les UFs i de les metàfores i la seva representació en el diccionari. (Pel que fa al *Capítol 10*, m'hi referiré més avall; i el darrer capítol, de caràcter més pràctic, l'he mencionat ja).

Una lectura atenta del manual de Baránov i Dobrovol'skij ens permet descobrir que el llibre està farcit d'informacions interessantíssimes fins i tot a les notes a peu de pàgina, com per exemple la del núm. 301, que ens diu: «Segons les estimacions, el nombre de les UFs que s'utilitzen realment en [...] una llengua és aproximadament de 10.000 en el cas de les llengües amb una tradició literària desenvolupada (415)». L'obra ens obliga a repensar certs problemes bàsics de la teoria fraseològica i de la pràctica fraseogràfica i ens incita a acceptar, o no, les noves propostes fetes, molt especialment en el camp de l'examen de la relació del significat real d'un fraseologisme amb la forma interna i en el de la modelació cognitiva del significat real d'una expressió idiomàtica. Això sí, cal saber que malgrat que els autors hagin intentat facilitar la feina dels lectors amb l'ajut de recapitulacions, conclusions i definicions presentades en forma de quadres, no es tracta d'una obra de lectura fàcil. La traducció al gallec conté un gran nombre d'exemples en rus, i encara que per a la comprensió del text no sigui indispensable conèixer aquesta llengua, el seu coneixement pot resultar més que útil. Molt especialment el text del «Capítol 10», dedicat a la idiomàtica d'autor, concretament a l'anàlisi de les UFs en les obres de Dostoievski i a la fraseologia de *La dama de piques* de Puškin, resulta difícil de seguir sense conèixer aquest idioma. El fet que moltes referències apareguin escrites amb lletres ciríl·liques podria significar una altra dificultat, però els editors van pensar a posar-hi remei: a la part interior de la sobrecoberta anterior i posterior del llibre es pot consultar l'alfabet rus. El quadre assenjala la transliteració gràfica en gallec, la pronunciació aproximativa i l'alfabet més representatiu segons la transcripció de l'AFI. El coneixement d'aquesta guia és important també perquè l'ordre alfabètic rus és un xic diferent del llatí. Per als qui no coneixen aquesta escriptura significa una gran ajuda la segona part de l'índex d'autors (641-644), en la qual els cognoms —russos i estrangers— citats en el text en lletres ciríl·liques estan transcrits amb lletres llatines. El llibre té també un utilíssim «Índex de formes lingüístiques» que recull els fraseologismes i altres formacions citats en el text en rus, xinès, anglès, àrab, alemany, neerlandès i finès. Les combinacions de paraules documentades hi estan ordenades segons una paraula clau escollida pels autors i, evidentment, al costat de les unitats s'hi assenjala la pàgina on es poden localitzar. Per contra, en la llista d'abreviacions emprades (555-558) les dades no apareixen ordenades ni segons l'alfabet llatí, ni segons el ciríl·lic: les hi trobem sense cap ordre visible.

Com he advertit al començament d'aquest escrit, no he pretès donar una valoració global del manual, una missió gairebé impossible en el cas d'una obra teòrica tan densa i rica també en observacions de caràcter pràctic. M'he acontentat de comentar algunes de les seves afirmacions, i deixo per als especialistes en semàntica lingüística actual i en lingüística cognitiva l'anàlisi més aprofundida dels marcs teòrics de l'obra. Pel que fa als aspectes pràctics desenvolupats al llibre considero que els capítols i apartats que es refereixen a qüestions fraseogràfiques, al tractament dels fraseologismes en diferents tipus de diccionari, haurien de constituir lectura obligatòria per a tots els lexicògrafs actuals i futurs.

Károly MORVAY